

โครงการคิดดีไอดอล : นักสื่อสารสร้างสรรค์ไอเดียสุขภาพ: Creative Communication for Health

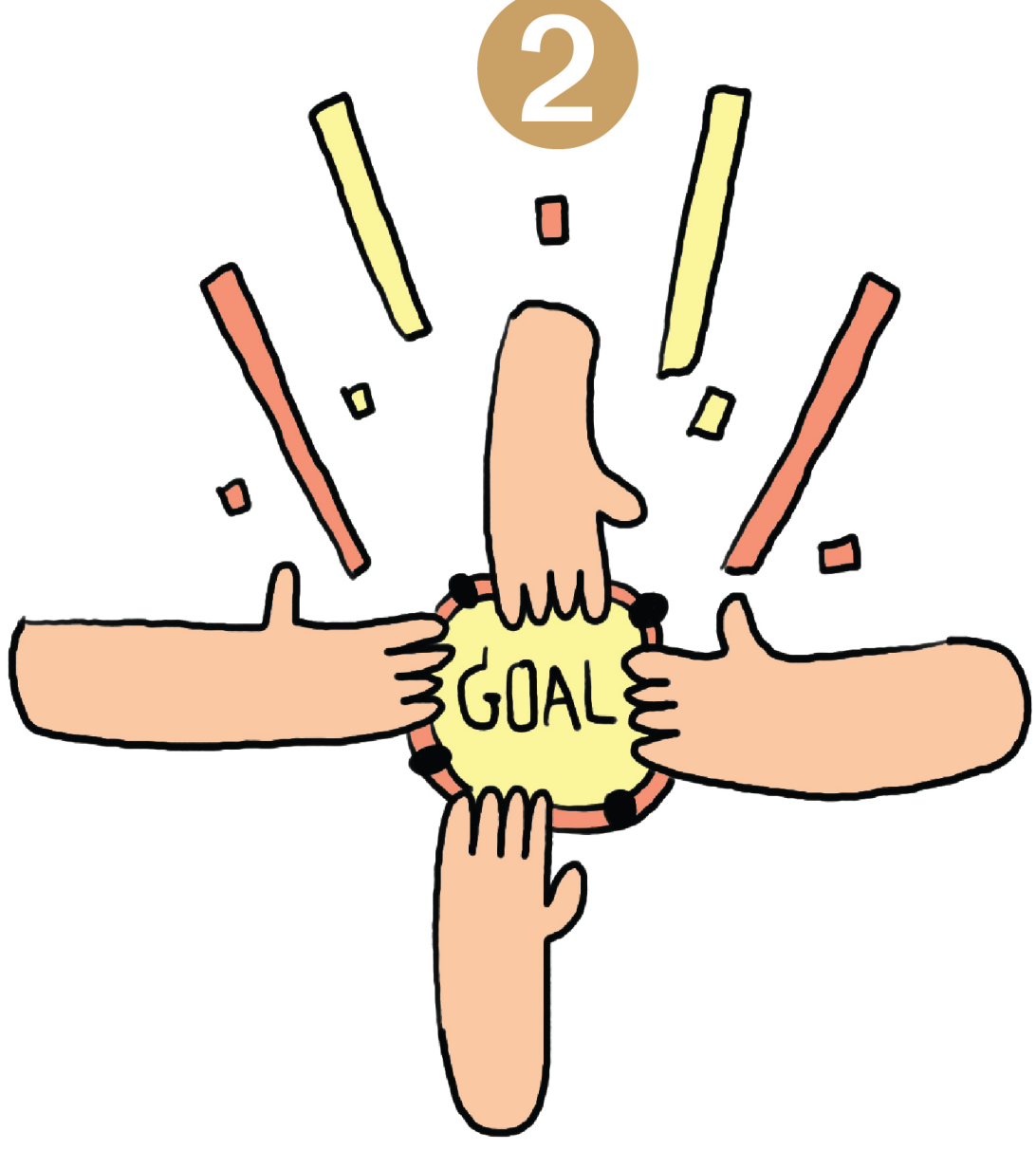
คุณอาริส มาศชาย

แนวคิด

พลังเล็กๆ สามารถเปลี่ยนแปลงสังคมได้
หากมีการใช้สื่อในทางสร้างสรรค์

1

กลุ่มเป้าหมาย
เยาวชนรุ่นใหม่ภาคใต้

เป้าหมาย

ฉลาดในการใช้สื่อ
สามารถเป็นผู้ใช้และผู้สร้างสื่อ
ได้อย่างสร้างสรรค์

นักสื่อสารสร้างสรรค์
ไอเดียสุขภาพ:

ผลลัพธ์

เกิดสื่อสร้างสรรค์ประเด็นสุขภาพ:

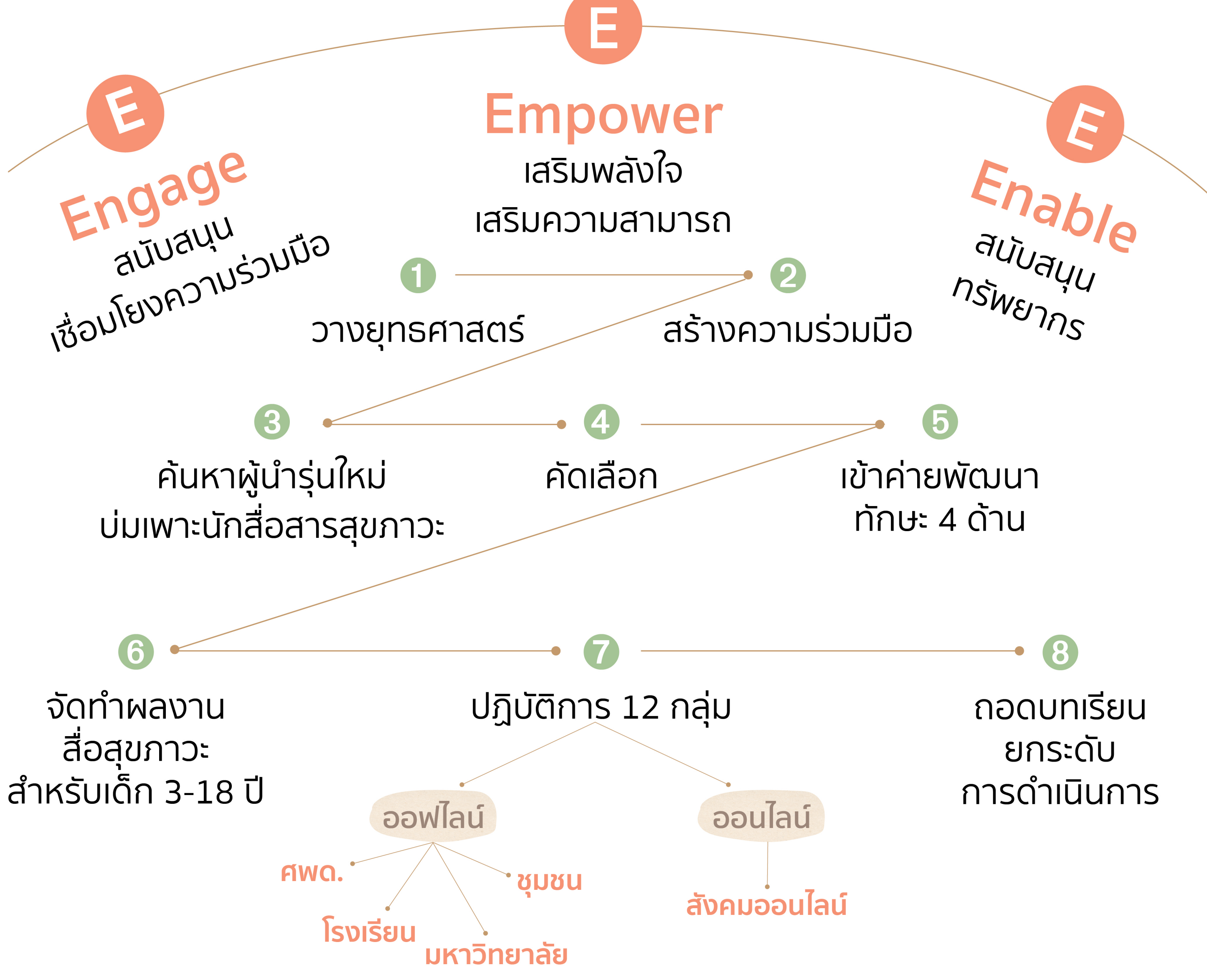
ถ่ายทอดแรงบันดาลใจ
ให้กับผู้อื่นได้

ความ
ร่วมมือ

พื้นที่
ปลอดภัย

4

กระบวนการ

“ไอดอล เป็นคำที่เราต้องการสร้างแรงบันดาลใจให้กับน้องๆ
สร้างแรงบันดาลใจว่าเขาสามารถเป็นนักสื่อสาร
ที่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เล็กๆ ในสังคมได้
และตัวเขาเองก็ยังเป็นแรงบันดาลใจให้กลุ่มเป้าหมายของเขาต่อไปด้วย”

ที่มา

โลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ภูมิทัศน์ และเนื้อหาในระบบสื่อเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วภายในระยะเวลาสั้นๆ ซึ่งแน่นอนว่าส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพ ทั้งสุขภาพกาย สุขภาพทางจิต สังคม และสุขภาพทางปัญญา เพราะสื่อมีอิทธิพลอย่างมาก

เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้วิถีชีวิตสุขภาพ โครงการคิดดีไอดอล นักสื่อสารสร้างสรรค์สุขภาพ จึงมีเป้าหมายเพื่อให้เยาวชนคนรุ่นใหม่ในพื้นที่ภาคใต้เกิดกระบวนการเรียนรู้วิถีชีวิตสุขภาพผ่านระบบสื่อสุขภาพทางปัญญา ผ่านกระบวนการพัฒนาทักษะ และสร้างภูมิคุ้มกันพัฒนาตนเองสู่การพัฒนาสื่อสุขภาพให้เกิดเป็นพลเมืองและนักสื่อสารสุขภาพที่ตื่นรู้ที่มีศักยภาพในการสร้างสรรค์ เพื่อสื่อสารยังกลุ่มเป้าหมายในเด็ก และเยาวชนให้เกิดการสร้างแรงบันดาลใจโดยมุ่งเน้นให้ “คนไทยฉลาดใช้สื่อเป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่วิถีชีวิตสุขภาพ” เกิดระบบนิเวศสื่อสุขภาพที่สนับสนุนให้ประชาชนเป็นผู้ใช้ และผู้สร้างสรรค์สื่อ Media Users and Creators ที่ฉลาดรู้ด้านสุขภาพ Health Literacy และตื่นรู้ทางปัญญา โดยมีขีดความสามารถเพียงพอต่อการดำรงชีวิตในยุคศตวรรษที่ 21

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะเยาวชนสู่การเป็นผู้ใช้ และสร้างสรรค์สื่อที่ฉลาดรู้ด้านสุขภาพ และสามารถเป็นคนต้นแบบสร้างแรงบันดาลใจได้
 2. เพื่อส่งเสริม และพัฒนาการผลิตสื่อให้เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่สื่อสุขภาพที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชน
 3. เพื่อส่งเสริม และพัฒนาให้กลไกเครือข่ายนักสื่อสารสร้างสรรค์สุขภาพในพื้นที่ภาคใต้
- พื้นที่ดำเนินการเน้น 7 จังหวัดภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา กลุ่มเป้าหมายหลัก คือ เยาวชนในระดับมัธยมปลาย มหาวิทยาลัย และกลุ่มเป้าหมายรองคือเด็กปฐมวัย ประถมศึกษา และมัธยมต้น

ภายใต้ประเด็น “Health Literacy” การรู้เท่าทันสื่อสุขภาพภายใต้สถานการณ์โควิด-19 ซึ่งเป็นประเด็นการทำงานที่บูรณาการร่วมกับแผนหลักของ สสส. โดยในแต่ละปีประเด็นจะแตกต่างกันออกไป

กระบวนการ

1. พัฒนากลยุทธ์ศาสตร์ร่วมกับภาคีในพื้นที่ ร่วมกันวิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์ และพัฒนาแนวทางออกแบบการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สถาบันการศึกษา สื่อมวลชนในพื้นที่ และภาคประชาชนที่ดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาพในพื้นที่
2. จัดเวทีสร้างความร่วมมือ เพื่อให้เห็นกระบวนการในการดำเนินงาน
3. ค้นหาผู้นำคนรุ่นใหม่พร้อมกิจกรรมบ่มเพาะนักสื่อสารสุขภาพเพื่อพัฒนาสู่การเป็นนักสื่อสารสร้างสรรค์ คือ กลุ่มนักเรียนระดับเด็กม.ปลาย และเด็กมหาวิทยาลัย โดยจัดกิจกรรมเวทีประกาศเจตจำนงเพื่อสุขภาพ เพื่อค้นหาผู้นำการเปลี่ยนแปลงสู่การเป็นนักสื่อสารสร้างสรรค์สุขภาพที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย โดยเฉพาะเด็กเล็ก และสามารถครอบคลุมทุกพื้นที่ปฏิบัติการ ทั้งมิติ Offline และ Online ผ่านวิธีการ Roadshow จากนั้นเปิดรับข้อเสนอและแผนการทำงานของโครงการ และผลงานตามโจทย์ โดยจะพิจารณาจากแนวคิดสื่อที่มีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กที่มีอายุระหว่าง 3-18 ปีในประเด็นสื่อสุขภาพ
4. เวทีพิจารณากันกรอง ผ่านการประชุมออนไลน์ โดยมีผู้สนใจเข้าร่วมเสนอจำนวน 12 โครงการ คัดเลือกโดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อมวลชน ภายใต้แนวคิดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายเกี่ยวข้องของแผนงาน เพื่อให้ “คนไทยฉลาดใช้สื่อให้เป็นเครื่องมือเพื่อนำไปสู่วิถีชีวิตสุขภาพ” มีโครงการที่ผ่านการคัดเลือกจากการพิจารณาจำนวน 12 โครงการ ซึ่งต้องพัฒนาให้เสร็จสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้งานจริงในพื้นที่เป้าหมาย

5. **ผู้นำรุ่นใหม่เข้าค่ายพัฒนาทักษะ 4 ด้าน** และทำกิจกรรมพัฒนาศักยภาพคนรุ่นใหม่สร้างพลเมืองต้นรู้ ผู้นำสื่อสร้างสรรค์ สร้างทักษะการเป็นผู้ใช้และสร้างสรรค์สื่อที่มีความฉลาดรู้ด้านสุขภาพ เพื่อพัฒนาให้เป็นแกนนำเยาวชนคิดดีได้อดอล สู่อการสร้างแรงบันดาลใจให้กับกลุ่มเป้าหมายเด็กเล็ก อายุระหว่าง3-18ปี

6. **พัฒนาผลงานสื่อสุขภาพ** โดยกลุ่มผู้นำรุ่นใหม่พัฒนาโครงการ เพิ่มเติม และปรับแก้ตามข้อเสนอของคณะผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ผลงานมีคุณภาพ ได้เป็นชุดสื่อสุขภาพ จำนวน 12ผลงานที่ต้องสามารถเข้าถึง เข้าใจ เท่าทันข้อมูล และการดูแลสุขภาพด้วยตนเองได้

7. **จัดกิจกรรมสื่อสารในพื้นที่ปฏิบัติการในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์**ผ่านพื้นที่ปฏิบัติการชุมชนสุขภาพ ได้แก่ ศพด. รร. มหาวิทยาลัย และชุมชน ตัวอย่างกิจกรรม เช่น Aerobic for Kids กลุ่มเป้าหมาย คือ ช่วงอายุ 7-10ปี จำนวน 81 คน ผ่านประเด็นการเพิ่มกิจกรรมทางกาย ชวนน้องๆ มา Aerobic ด้วยท่าทางที่สร้างสรรค์ตามการ์ตูนที่ชื่นชอบ และ กลุ่ม Zero Waste School ที่ทำกับช่วงอายุ11-12ปี จำนวน 97คน กับประเด็นการจัดการขยะ และการดูแลสุขภาพในช่วงวิกฤตโควิด-19พร้อมพี่เลี้ยง

8. **Show Case** เวทีนำเสนอผลงาน และถอดบทเรียน ถ่ายทอดประสบการณ์ และยกระดับผลการดำเนินงาน ในการขยายผลให้เกิดชุดข้อมูลความรู้ และร่วมกันถอดบทเรียนการดำเนินงาน พร้อมการพัฒนาหรือขับเคลื่อนนโยบายในระดับชาติต่อไป

9. **ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับสังคมในวงกว้าง** ทั้งรูปแบบทั้งออนไลน์และออฟไลน์

ผลลัพธ์ที่น่าภาคภูมิใจ

1. **เกิดนักสื่อสารสร้างสรรค์สุขภาพ** Creative Communicator for Health ที่สามารถเป็น IDOL สร้างแรงบันดาลใจผ่านกระบวนการคิดดีสู่การสร้างสรรค์ประเด็นในพื้นที่สุขภาพ

2. **เกิดพื้นที่สื่อสร้างสรรค์** (พื้นที่ปฏิบัติการ) เพิ่มขึ้น ลดพื้นที่เสี่ยง สำหรับครั้งนี้เกิดขึ้นไม่น้อยกว่า 15 พื้นที่ปฏิบัติการ

3. **เกิดเครือข่ายของคนรุ่นใหม่** (Active Citizen) ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชุมชนปฏิบัติการสุขภาพ และบ่มเพาะพลเมืองที่มีคุณภาพ

4. **เกิดการเติบโตของคนที่มีแรงบันดาลใจ**สู่การพัฒนาศักยภาพเป็นผู้นำคนรุ่นใหม่สู่การเปลี่ยนแปลงสังคมที่เข้มแข็ง (Change Agent) ผ่านกระบวนการสื่อสร้างสรรค์ และวิถีสุขภาพทางปัญญา

อุปสรรค

1. **ประเด็นลึก** ต้องอาศัยความรู้ และความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ทำให้บางครั้งสื่อสารออกมาไม่ตรงประเด็น และประเด็นไม่มีความหลากหลาย ซึ่งประเด็นจะเปลี่ยนไปในแต่ละปี เราก็แก้ปัญหาด้วยการหาผู้เชี่ยวชาญจากภาคี เพื่อเพิ่มเติมความรู้ เพื่อให้เนื้อหาออกมาสมบูรณ์ที่สุด

2. **การรับรู้**น้อย แม้ว่าเราจะไม่ได้โพสของการรับรู้ในวงกว้าง เน้นทำในพื้นที่ แต่ก็ต้องการให้สิ่งที่เราทำการรับรู้ในวงกว้างเพื่อให้เกิดประโยชน์มากขึ้น ซึ่งเราได้นำเสนอกับ สสส. ว่าให้นำผลงานไปเผยแพร่ในสื่อวงกว้าง

โครงการคิดดี...ดีต่อเนื่อง

การที่โครงการดำเนินมาได้ต่อเนื่องปีนี้เป็นปีที่5 เพราะเราเห็นความสำคัญของพลังเล็กๆ ว่าสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่ให้กับสังคมได้ เราเชื่อในพลังของคนรุ่นใหม่ที่จะเปลี่ยนสังคม และมีความเชื่อมั่นในตัวเด็ก หากเขาได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ได้ใช้สื่ออย่างเหมาะสม สร้างสรรค์ มันจะส่งพลังให้กับสังคมและสร้างการเปลี่ยนแปลงได้